

Doktorské studium oborů Historie – české dějiny (č. 71-02-9/51) a Historie – obecné dějiny (č. 71-01-9/51)

Školící pracoviště

Historický ústav
Filozofická fakulta MU
Arna Nováka 1
602 00 Brno

Členové oborové komise oboru Historie – české dějiny:

prof. PhDr. Jiří Malíř, CSc.

předseda

prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.

místopředseda

Interní členové

doc. PhDr. Pavel Boček, CSc.
prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.
doc. PhDr. Vladimír Goněc, CSc.
prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.
prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.
prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D.
doc. PhDr. Helena Krmíčková, Dr.
prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.
prof. PhDr. Jiří Malíř, CSc.
prof. PhDr. Zdeněk Měřinský, CSc.
prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc.
prof. PhDr. Josef Válka, CSc.
prof. PhDr. Martin Wihoda, Ph.D.
prof. PhDr. Jan Zouhar, CSc.

Externí členové

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.
(Univerzita Karlova v Praze)
prof. PhDr. PaedDr. Pavel Marek, Dr.
(Univerzita Palackého v Olomouci)
doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.
(Moravský zemský archiv v Brně)
doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc.
(Akademie věd České republiky)

Členové oborové komise oboru Historie – obecné dějiny:

prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D.

předseda

prof. PhDr. Martin Wihoda, Ph.D.

místopředseda

Interní členové

doc. PhDr. Pavel Boček, CSc.

prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.

doc. PhDr. Vladimír Goněk, CSc.

prof. PhDr. Jiří Hanuš, Ph.D.

prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.

prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D.

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

prof. PhDr. Jiří Malíř, CSc.

prof. PhDr. Ctibor Nečas, DrSc.

prof. PhDr. Maxmilián Strmiska, Ph.D.

prof. PhDr. Martin Wihoda, Ph.D.

prof. PhDr. Jan Zouhar, CSc.

Externí členové

doc. PhDr. Ladislav Hladký, CSc.

(Akademie věd České republiky)

prof. PhDr. PaedDr. Pavel Marek, Dr.

(Univerzita Palackého v Olomouci)

prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.

(Univerzita Karlova v Praze)

doc. PhDr. Radomír Vlček, CSc.

(Akademie věd České republiky)

Výzkumná problematika pracoviště:

HÚ FF MU se svými výzkumnými aktivitami angažuje při odborném zpracování nejrůznějších témat dějin českých zemí a Československa od raného středověku do současnosti i vybraných problémů obecných dějin zejména dějin západní, střední a východní Evropy. S ohledem na přístupnost archivních a knihovních fondů a na existující dělbu práce mezi jednotlivými historickými pracovišti v republice převládá ve výzkumném zaměření HÚ problematika dějin českých zemí a Československa se zvláštním zaměřením na dějiny Moravy se zřetelem k širším souvislostem dějin střední Evropy, jak o tom vypovídají zejména 3 vydané svazky Dějin Moravy i řada monografií a studií pracovníků HÚ. Pracovníci Historického ústavu jsou rovněž členy řešitelského týmu Výzkumného střediska pro dějiny střední Evropy: prameny, země, kultura (viz www.dsebrno.cz), do jehož činnosti mohou být zapojeni též posluchači doktorského studia historie.

Obhájené disertační práce (1996-2010):

- Slovenská otázka v politice českých socialistických stran v první polovině 20. let
- Italská Nová levice a protestní hnutí (1967-1978)
- Československá živnostensko-obchodnická strana v letech 1918-1938
- Wissenschaftliche Beziehungen zwischen den böhmischen Ländern und Ungarn
- Proměna stavu a kompozice obyvatelstva na panství Bruntál od poč. 17. století
- Katolický modernismus na Moravě
- Hospodářská politika habsburské monarchie ve vztahu k českému plátenictví mezi slezskými válkami a válkou sedmiletou
- Od demokratického socialismu k demokracii
- Role Jana Jiřího Krnovského ve stavovských hnutích
- Církev v české společnosti po květnu 1945
- „Léta Páně položil vejruk...“ (Sonda do finančního hospodaření poddaných na západní Moravě koncem 16. a 17. století)
- Středověké synody olomoucké diecéze
- Državy Karla st. ze Žerotína po Bílé hoře
- Vznik moravského markrabství
- Jiří Stříbrný (profil politika)
- Vývoj českého národního vědomí na Moravě
- Soudy, úřady a Morava ve 13. století
- Demografické charakteristiky brněnského obyvatelstva v 18. století
- Systém české zemské péče o mládež na Moravě 1921 – 1937
- Struktura a vývoj obyvatelstva komorního města Pardubice v letech 1605-1675
- Veterinární medicína v českých zemích v letech předmnichovské ČSR
- Obchodní válka na námořních komunikacích v II. světové válce
- Antimendikantské polemiky na pozadí traktátu De periculis novissimorum temporum
- Životní styl české šlechty v 19. století
- Židovský Mikulov
- Vysídlení Němců z jižní Moravy 1945-1949
- Cizincem na Moravě. Zákonodárství a praxe pro cizince na Moravě 1750-1867
- Kláštery, panovník a zakladatelé na středověké Moravě (14. a 15. století)
- Město, válka a daně. Brno v moravském berním systému za dlouhé války
- Kapitoly z dějin rozpadu Jugoslávie
- Středoevropské hnutí mezi Vídní a Brnem v letech 1929-1939
- Židovská otázka v carském Rusku 1811-1906. Vláda, Židé a antisemitismus
- Vnitřní odsun. Průběh, motivy a paralely přesídlování německého obyvatelstva
- Eschatologie, vědění a politika. Příspěvek k dějinám myšlení pobělohorského exilu
- Vévoda Přemek Opavský (1366-1433) ve službách posledních Lucemburků
- Česká provincie Řádu sv. Jana Jeruzalémského za vlády Lucemburků (1310-1419)
- Střežení státní hranice pohraniční stráží v letech 1951-1955
- Majetek johanitského řádu v Čechách ve 12. - 16. století
- Nižší šlechta na Bučovicku a Slavkovsku před husitskou revolucí
- Kristiánova legenda a počátky českého politického myšlení
- Diplomatické vztahy mezi Habsburky a Ruskem v letech 1654-1656
- Protipartizánské operace na Moravě v letech 1944-1945
- Rusko – italské diplomatické a obchodní vztahy v druhé polovině 17. století
- Rodina Trappů v Brně. V kontextu doby a současníků
- Malá Dohoda a střední Evropa 1933-1948
- Moravský státní úředník a vrcholné Rakousko-Uhersko

- Zrod meziválečného horthyovského Maďarska
- Fratres minimi. Německo-česká provincie řádu paulánů v 16. – 18. století (s hlavním zřetelem k dějinám moravských konventů)
- Příběhy o hrdé pokoře. Aristokracie českých zemí a císařský dvůr v době vrcholného baroka
- Eduard Winter v německém dějepisectví v protektorátu. Biografická studie o kariéře, přizpůsobení a politické podřízenosti historiografie
- Vznik studené války“ v americké historiografii zahraničních vztahů USA
- Kapitoly z dějin katolické církevní správy na Moravě v době husitské (1408-1457)
- Zahraniční politika krále Václava II. v letech 1283-1300
- Rytířský stav na Moravě v raném novověku
- Smrt a spása duše v 17.-18. století: brněňští měšťané a osudy potridentské zbožnosti
- Poté. Postoj a přístup k Židům v českých zemích po druhé světové válce (1945-1947/1953)
- Beneficia, záduší a patronát v barokních Čechách na příkladu panství Třeboň na přelomu 17. a 18. století
- Vznik a vývoj farní organizace na západní a jihozápadní Moravě v předhusitském období
- Dějepisectví přemyslovského období. Vincencova a Jarlochova kronika v kontextu svého vzniku
- Německé muzejnictví na Moravě
- Buduj vlast, posílíš mír!“ Ženské hnutí v českých zemích 1945-1955
- Protifašistický odboj na Uherskobrodsku v letech 1939-1945
- „Soudové zisku nenesou“. Spory obyvatel městeček pardubického panství v 16. a 17. století
- Demoliční akce v českém pohraničí v letech 1945-1960
- Protikomunistická propaganda ve studené válce. Výbor pro svobodnou Evropu a exil
- Olomoucký biskup František kardinál Dietrichstein a jeho vztahy k římské kurii

Způsob školení

Základem doktorského studia na Historickém ústavu FF MU je systematická a samostatná příprava na tvůrčí vědeckou a odbornou práci pod vedením a dohledem školitele a za odborné a organizační podpory pracoviště a příslušné oborové komise a oborové rady. Podle možností a potřeb lze žádat o konzultaci i jiná specializovaná pracoviště, případně absolvovat část doktorského studia v zahraničí. Školitel poskytuje doktorandovi metodickou pomoc při heuristice, orientaci v nejnovější literatuře, při stanovení základní koncepce a metod zpracování tématu disertace a při hledání optimálního řešení dílčích výzkumných problémů a dohlíží na plnění studijního plánu.

Doktorské studium lze absolvovat interní nebo externí formou v oboru historie - české dějiny a v oboru historie - obecné dějiny, přičemž o přijetí do studia rozhoduje vstupní pohovor, v jehož rámci zájemce představí svůj výzkumný projekt a metodický způsob jeho řešení. Součástí doktorského studia je také účast na odborných seminářích a konferencích, příprava vlastní publikační činnosti, aktivní podíl na vědecké, pedagogické a ediční aktivitě ústavu.

Studijní plán

Kód v IS	Název předmětu	Semestr	Ukončení	Kredity
PHDZ1	Teoreticko-metodologický seminář I (katedra filozofie)	PS	Z	5
PHDZ2	Teoreticko-metodologický seminář II (katedra filozofie)	JS	K	15
	Cizí jazyk (CJV)	PS, JS	Zk	4
HIDPSI-III	Pramenné studium, výzkum (studium literatury a pramenů - školitel) I-III	PS, JS	Z	3 x 10 = 30
HIDTSI-IV	Textový seminář I-IV (kontrola a konzultace postupu prací na doktorské disertaci – školitel)	PS, JS	4 x Z	4 x 5 = 20
HIDTP	Teze disertační práce	PS, JS	Z	10
HIDDP	Disertační práce	PS, JS	Z	60
HIOBDSK	Semestrální kolokvium (kontrola studia	PS, JS	K	
HICHDSK	- školitel, předseda oborové komise)			
Oborové předměty				
HIDHIS	Historiografie	PS, JS	Zk	16
HIDHPI-VIII	Hostovské přednášky I-VIII	PS, JS	K	8 x 3 = 24
HIDDCI-VIII	Doktorská čtení I-VIII	PS, JS	Z	8 x 7 = 56
Celkem				240

Hostovské přednášky se budou konat minimálně 3x za semestr a doktorandi se při nich seznámí s nejnovějšími výsledky bádání a výzkumnými metodami našich i zahraničních odborníků. Udělení kolokvia za tyto přednášky je v kompetenci školitele.

Účast na hostovských přednáškách může být adekvátně nahrazena vlastní výukou doktorandů, která je nepovinná, popř. návštěvou odborných přednášek na jiných pracovištích, nebo jinými formami úkolů, např. účast na konferencích, mezinárodních doktorandských seminářích ap.

Doktorská čtení se konají v průběhu podzimního a jarního semestru. Doktorandi mohou být v rámci tohoto předmětu rozděleni podle zaměření své disertační práce do tří paralelních skupin, tedy se zaměřením na středověké dějiny, raně novověké dějiny a dějiny 19. století a 20. století. Takto definované skupiny absolvují během semestru několik (2-3) čtení, jejichž tematickou náplň určují školitelé doktorandů daných specializací. Předpokládá se aktivní účast studentů, ať už formou referátu o zpracovávaném tématu disertační práce, či účasti v diskusi na předem dané téma, společném rozboru textů apod. Udělení zápočtu za doktorská čtení je v kompetenci školitele.

Zkouška z **Historiografie** je povinná pro všechny posluchače doktorského studia historie. Kromě oborových předmětů musí posluchači složit v Centru jazykového vzdělávání MU zkoušku ze světového jazyka dle vlastního výběru na úrovni C1 a absolvovat **Teoreticko-metodologický seminář** na Katedře filosofie MU.

Předmět **Pramenné studium** (heuristická práce) by měl předcházet **Textovým seminářům**, které budou probíhat formou individuálních konzultací posluchačů se školiteli.

Další informace:

[Studijní a zkušební řád](#)

IS MU